

Vroege Vogels

Vroege Vogels

*De mooiste verhalen uit het
populaire radioprogramma*

Met Midas Dekkers,
Youp van 't Hek,
Claudia de Breij,
Maarten 't Hart,
Hans Dorrestijn
en 32 anderen

Bertram+ de Leeuw Uitgevers

© 2011 de diverse auteurs
Redactie Joost Huijsing, VARA *Vroege Vogels*
Ontwerp omslag Studio Jan de Boer
Typografie Perfect Service

NUR 325

ISBN 978 94 6156 049 0

www.bertramendeleeuw.nl

www.vroegevogels.vara.nl

Inhoud

VOORWOORD

Het Rad der Columnisten 9

MIDAS DEKKERS

Alles wordt erger 13

KEES MOELIKER

Voer de eendjes! 16

HANS DORRESTIJN

De zwaan 19

AAF BRANDT CORSTIUS

In haar blik zag ik boosheid 22

BART VOS

Compostbak 25

VINCENT BIJLO

Het milieu verkoopt 28

MARJOLEINE DE VOS

Niet-vegetariër 31

IVO DE WIJS

Is er leven na *Vroege Vogels?* 34

ELSBETH ETTY

Boekenweek op het Pieterpad 37

MIDAS DEKKERS

De kakkerlak 41

MAARTEN 'T HART

Dan komt er een roep 44

STINE JENSEN

Mens en dier 48

TOMMY WIERINGA

Senneroog 51

- ERWIN KROLL
Ijs 54
- SANNE WALLIS DE VRIES
Natuurlijke zegeningen 57
- DOLF JANSEN
Niks klimaat! 60
- MARTIN BRIL
Geen kenner 65
- MAARTEN KEULEMANS
Dinosaurusslapstick 69
- MIDAS DEKKERS
De egel 72
- MART SMEETS
Een 'plat' 75
- CHARLOTTE MUTSAERS
Verzoeken 79
- FRANS BUISSINK
Oren 82
- MARJOLEINE DE VOS
Vogelen 85
- SIEGFRIED WOLDHEK
Goedemorgen 88
- MIDDAS DEKKERS
De zeebeer 92
- YOUP VAN 'T HEK
Hoop 96
- RASCHA PEPER
De havik 99
- WOUTER KLOOTWIJK
Domme dieren 102
- HENK WESTBROEK
Sla of geen sla, dat is de vraag 105
- SIMON VERHULST
Vaderdag 107

HUGO BRANDT CORSTIUS

Mierentaal 110

KEES MOELIKER

De McFlurry Egel 113

BAS HARING

Tuin opruimen 116

CLAUDIA DE BREIJ

Ik deug niet! 119

RONALD PLASTERK

Economie voor biologen! 122

MIDAS DEKKERS

Het geesteskind 126

ROLF ROOS

Verwende vogels 129

ALMA HUISKEN

Kiek! 132

VINCENT BIJLO

Australië gaat de gloeilamp verbieden 136

NELLEKE NOORDERVLIET

Natuurverschijnselen 139

KOOS VAN ZOMEREN

Klapeksterkeukenkastje 142

JAN MULDER

Windmolenmaffia 146

WOUTER KLOOTWIJK

Beter een gehaktbal dan bruine bonen 148

HENK HOFLAND

Spinnen 151

PAULIEN CORNELISSE

Fenolijn 154

MIDAS DEKKERS

Het Laatste Beest 157

VOORWOORD

Het Rad der Columnisten

Soms zijn ze live in het Capitool, dat is het leukst. Bas Haring, Koos van Zomeren en Kees Moeliker bijvoorbeeld vinden het een genoegen om in ons radiopaleisje langs te komen. Lekker bijpraten met Menno en Janine als er een cd'tje draait. Dan een shot adrenaline en proberen zonder fouten of versprekingen of kikker in de keel die drie minuten uit eigen werk voor te lezen. Maar vaker nemen we de columnisten de vrijdag voor de uitzending op. Zondagmorgen half negen is voor schrijvers, cabaretiers, biologen en journalisten nog midden in de nacht. 's Winters is het op ons columnistentijdstip ook nog grijs, somber, mistig of donker.

Goede Vrijdag 1980 viel op 4 april. Die vrijdag voor Pasen komt een 33-jarige bioloog met een snor zijn eerste column voorlezen. In de trein naar Hilversum heeft hij nog wat zitten schrappen en schaven.

Voor het eerst nerveus achter de microfoon in VARA Registratiekamer 5, het rode lampje brandt. Jack Gadellaa zal hem coachen, en dat is nodig ook, want schrijven kan de bioloog al wel, maar je eigen tekstje voordragen is andere koek.

Midas Dekkers is gevraagd om wekelijks een column te maken voor *Vroege Vogels*. Voorlopig voor tien weken, daarna zullen we wel verder zien. Als hij na het voorlezen van eersteling ‘De Paashaas’ de spreekcel uit komt zegt Gadella: ‘Goed gedaan jochie.’ Hoewel de articulatie nog te nadrukkelijk was en Midas o zo netjes probeerde te spreken, is het voor alle drie de aanwezigen duidelijk: *a star is born*. Het is het begin van 1250 geestige, kwade, actuele, verbazingwekkende, spirituele of sfeervolle columns.

Begin 2007 was het laatje vol, zei Midas. Elke column was netjes bewaard en na nummer 1250 kon het laatje nog maar nét dicht. In Hilversum werd even koortsachtig gezocht naar een opvolger, maar al gauw bedachten we dat je dat niemand kon aandoen. Sindsdien hebben we wekelijks andere sprekers en spreeksters. Ook dat is een feestje, want niemand kon Midas opvolgen, maar het legertje

van meer dan honderd verschillende columnisten is veelkleurig en verrassend als de natuur zelf.

Na het nieuws van half negen geven we een slinger aan ons Grote Rad der Columnisten. De namen flitsen voorbij. Als het Rad langzamer gaat draaien beginnen ze verstaanbaar te worden. ‘... wijsmartin-brilyvonnekroonenbergwouterklootwijk.’ Dan valt het stil en de dienstdoende columnist zegt zijn naam. Zijn, want het zijn wel erg veel mannen, is de terechte kritiek. We zoeken hard naar damescolumnisten, toch komen er altijd meer mannen. U mag dit opvatten als een oproep om te solliciteren, want we hebben wel ruim honderd namen op de lijst, maar we zijn hebberig. *Vroege Vogels* wil álle goede, erkende en gediplomeerde columnisten van Nederland minstens één keertje over natuur of milieu horen.

In dit boek de mooiste en beste columns van na-Midas. De selectie was nog een hele kluit want slechts één op de vier uitgezonden columns mag meedoen van de uitgever. Het moet een bundel worden en geen bijbel. Dus vallen veel pareltjes af en beslist de smaak van de dag. Als we morgen opnieuw gaan selecteren dan valt de keus vast net wat anders uit. Als één op de honderd *Vroege Vogels*-luisteraars dit

boek koopt, dan is het een groot succes en dan komt er vast een tweede deel. Daarvoor hebben we nu al genoeg bijzondere groene columns die dit keer net naast de topvijftig vallen.

Joost Huijsing,
Vroege Vogels

MIDAS DEKKERS

Alles wordt erger

28 oktober 2007

Alles wordt erger. Bondiger kun je het niet samenvatten. De aarde wordt warmer, het koolzuur zuurder, Schiphol holler, het statiegeld afgeschafter.

Toch wordt de soep niet zo heet gegeten als ze ooit door de Club van Rome werd opgediend. Algemeen wordt dit aan fouten in haar computerprogramma's geweten, maar de waarheid is eenvoudiger: de Club van Rome had buiten Carla van Lingen gerekend. Met haar team van *Vroege Vogels* hield deze eindredactrice de verloedering aardig in bedwang. Nu eens sussend of temend, dan met lichte stemverheffing toonde Carla zich een ware Moeder van het Milieu. Men zegt dat ze Al Gore nog op schoot heeft gehad. Maar ook een moeder kan geen ijzer met handen breken.

Alles wordt erger. Toch gaan de mensen nog dolgraag naar dat alles toe. Met miljoenen storten ze zich elke zondag per auto, motor of racefiets op de

restanten van bos en hei. Lekker weg in eigen land. Maar de mensen doen wel raar. Zag je vroeger op het platteland iemand maaien, dan oogstte hij zijn graan; tegenwoordig is hij aan het golfen. Het knallen van de jagers wordt overstemd door dat van de crossmotoren, in plaats van hout voor de kachel sprokkelen oude vrouwtjes tegenwoordig glimpen natuurbeleving bij elkaar. Heel het land wordt een pretpark. Nog even en Hellendoorn grenst aan Slagharen. Overal zie je mensen die zich in het zweet werken zonder te oogsten, zich verplaatsen zonder ergens aan te komen, middelen verkwistend zonder doel. Moe maar voldaan komen ze 's avonds thuis, fauna en flora in opperste verbazing achterlatend.

Alleen biologen begrijpen er iets van. Zij herkennen het zinloze gedoe als een geval van gedragsverbrokkeling. Het ontroerendste voorbeeld hiervan wordt gegeven door paardenmeisjes. In de toewijding waarmee ze hun paard verzorgen, herken je tot in elk gebaar het toekomstig huwelijksleven met een menselijke partner. Met het gedrag op zichzelf is niets mis, alleen wordt het in de verkeerde situatie vertoond. Dieren zelf doen dat ook. Mijn poezen betrappelen mijn schoot alsof ze hun eten nog uit de tepels van hun moeder moesten melken. Echte vaklui, dat zie je zo, maar jaren te laat en aan het ver-

keerde adres: zelfs bij temperaturen ver onder nul kun je de inhoud van mijn schoot nog niet voor een poezentepeltje aanzien.

Bij honden kon ik de gedragsverbrokkeling beter bestuderen dan me lief was, dankzij mijn eindredactrice. Zoals Carla haar werk mee naar huis nam, nam ze haar huis mee naar haar werk, in de vorm van een hond. Het uit de kluiten gewassen dier was, zoals dat in kynologenkringen heet, ‘overenthousiast’. Steeds weer stooft het met klapperende kaken op me af alsof het redactielokaal een jachtveld was. ’s Avonds kwam het vast moe maar voldaan thuis.

Maar aan alles komt een eind. De hond zal de VARA missen, de VARA Carla van Lingen. Het bos ligt er verweesd bij. Wie moet voortaan de boswachters het hoofd op hol brengen? Van live-uitzendingen herinner ik me hoe soms niet de boswachter de redactrice, maar de redactrice de boswachter de weg in zijn bos wees. Dan was hij de avond tevoren aangeschoven bij de geluidstechnici die weleens tot laat in de nacht vast op de goede afloop dronken.

Mocht de muziek die keer wat al te experimenteel hebben geklonken, dan weet u nu hoe dat kwam. Maar u mag het ze niet kwalijk nemen: het was voor het milieu. Voor Carla.